

90-річчя члена-кореспондента НАН України Ю.Я. МЄШКОВА

З травня 2022 р. виповнюється 90 років всесвітньо відомому вченому в галузі матеріалознавства, доктору технічних наук, професору, лауреату Державної премії України в галузі науки і техніки, члену-кореспонденту НАН України **Юрію Яковичу Мешкову**. В 1955 р. він закінчив металургійний факультет Київського політехнічного інституту. З 1960 р. працює в Інституті металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України. У 1975—2000 рр. був завідувачем відділу фізики міцності і руйнування сталей, а з 2000 р. є головним науковим співробітником.

Наукова діяльність Ю.Я. Мешкова пов'язана з розробленням теоретичних і технологічних основ швидкісного електротермічного оброблення вуглецевих і легованих конструкційних сталей. Він довів, що таке оброблення є унікальним засобом зміцнення сталей і стопів, який дає змогу завдяки швидкісним особливостям кінетики перебігу фазових і структурних перетворень за електротермії сформувати специфічний структурний комплекс сталі. Ю.Я. Мешков створив новий напрям матеріалознавства — оптимізацію структур конструкційних сталей з метою поєднання їхньої високої міцності та необхідних пластичності і в'язкості для одержання потрібних властивостей. Він заклав підґрунтя фізичної теорії крихкої міцності сталі (модель мікросколу) та конструкційної міцності сталей і стопів з урахуванням чинників їх окрихчення в конструкціях. Ю.Я. Мешков уперше розробив основи механізму структурної міцності і руйнування сталей, що полягає у з'ясуванні конкретної ролі елементів структури (зерен фериту, частинок зміцнювальної фази — карбідів, нітридів) у забезпеченні певного рівня крихкої міцності та пластичності сталі з кількісним прогнозуванням крихкої міцності за визначеними показниками елементів структури.

Ю.Я. Мешков веде активну науково-організаційну та громадську діяльність, представляючи Інститут і Україну у світових наукових товариствах. Він автор понад 400 наукових робіт, серед яких 9 монографій, 50 авторських свідоцтв і патентів. Його учнями є 20 кандидатів і 2 доктори наук.

Наукова громадськість, колеги та друзі вітають Юрія Яковича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, щастя, довгих років життя та нових творчих успіхів.